

## ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"</b>
Освітня програма	<b>27752 Облік і оподаткування</b>
Рівень вищої освіти	<b>Магістр</b>
Спеціальність	<b>071 Облік і оподаткування</b>

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27752
Назва ОП	Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мельник Тетяна Григорівна, Козак Анастасія Романівна, Лопатовський Віктор Григорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	22.09.2021 р. – 24.09.2021 р.

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	<a href="https://khai.edu/assets/documents/2234/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A1%D0%9E%20071.pdf">https://khai.edu/assets/documents/2234/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A1%D0%9E%20071.pdf</a>
Програма візиту експертної групи	<a href="https://khai.edu/assets/documents/3671/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20071.pdf">https://khai.edu/assets/documents/3671/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20071.pdf</a>

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

#### I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

## II. Резюме

## **Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

Під час онлайн-експертизи відбулися всі зустрічі ЕГ із учасниками освітнього процесу, стейкхолдерами, заплановані у погодженій програмі візиту, у ході яких доповнено інформацію, зазначену у відомостях самооцінювання за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». Представлені у відомостях самооцінювання посилання на документи, дослідження сайту ЗВО, а також аналіз за результатами відеоконференцій та наданих документів на запити ЕГ дозволяють зробити висновки, що підготовка фахівців у ЗВО за цією ОП в цілому здійснюється на рівні, який відповідає вимогам стандарту вищої освіти і очікуванням стейкхолдерів. ОП «Облік і оподаткування» розроблена у відповідності до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Освітній процес за ОП забезпечує отримання здобувачами освітнього ступеня «магістр» необхідних компетентностей у сфері обліку та оподаткування, здатних застосувати сучасні методи і технології обліку та оподаткування, ефективно працювати у складі бухгалтерської служби на підприємстві, забезпечувати оптимізацію організації обліку, оподаткування, аналізу та контролю діяльності господарюючих суб'єктів, у т.ч. у аерокосмічній галузі. В процесі реалізації ОП учасниками освітнього процесу поєднуються навчання та наукові дослідження, що підтверджується активною участю НПП у заходах міжнародної співпраці, наявністю наукових публікацій у здобувачів, їх участю в науково-практичних конференціях. Освітньо-професійна програма сприяє розвитку креативності, лідерських здібностей та комунікаційних навичок здобувачів.

### **Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик**

Сильними сторонами освітньо-професійної програми є: 1. Фокусування ОП на підготовці фахівців для підприємств аерокосмічної галузі, що відповідає Стратегії розвитку, профілю ЗВО та регіональним особливостям. 2. Наявність власної IT-програми Pilot, за допомогою якої формується індивідуальний навчальний план здобувача після процедури обрання ним дисциплін. 3. Наявність на ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. 4. Наявність силабусів обов'язкових ОК, розміщених на сайті ЗВО та у програмі Mentor. 5. Діджиталізація управління системою освітнього процесу та спілкування із здобувачами через системи Mentor та Pilot. 6. Застосування ліцензійного програмного забезпечення Unichек для перевірки курсових та кваліфікаційних робіт. 7. Наявний комплекс внутрішніх документів, які регулюють систему якості у ЗВО. 8. Наявність системного підходу до матеріального та нематеріального стимулювання НПП. 9. Впровадження автоматизації бібліотечних процесів, організація доступу користувачів до електронних баз даних. 10. Надання безоплатної можливості для проведення та публікації результатів досліджень здобувачів та викладачів. 11. 3D-тур основними локаціями ЗВО.

### **Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення**

До слабких сторін ОП належить: 1. Наявність ЗК, визначених стандартом вищої освіти, які потребують посилення у складі обов'язкових ОК ОП. 2. Відсутність інформації у силабусах про можливості перезарахування результатів неформальної освіти. 3. Відсутність у силабусах інформації для здобувачів заочної форми навчання. 4. Слабкий акцент ОК на особливості обліку, аудиту та оподаткування суб'єктів господарювання аерокосмічної галузі. 5. Відсутність у силабусі кваліфікаційної роботи їх тематики. 6. Наявність у переліку джерел інформації у силабусах ОК джерел російських авторів. 7. Відсутність на ОП програм внутрішньої та міжнародної академічної мобільності. 8. Складна накопичувальна система оцінювання у ЗВО. 9. Відсутність інформації у методичних вказівках для написання кваліфікаційних та курсових робіт про дозволені граничні межі співпадінь з іншими роботами. 10. Несвоєчасне розміщення кваліфікаційних робіт в електронний репозитарій ЗВО. 11. Не зафіксована в нормативних документах чітка процедура вирішення конфліктних ситуацій. 12. Відсутність опитувань у рамках окремої ОП. 13. Відсутність даних про кар'єрний шлях випускників кафедри. 14. Слабкий рівень залучення стейкхолдерів до процедур ВЗЯВО. 15. Відсутність результатів обговорення проекту ОП на сторінці для громадського обговорення. ЕГ рекомендує: 1. Включити до переліку обов'язкових ОК дисципліну, пов'язану із вивченням іноземної мови, та розширити тематику щодо етики, перенести ОК «Казначейська справа» та «Бюджетний менеджмент» у вибіркові компоненти. 2. Зазначати у силабусах інформацію про перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. 3. Зазначати у силабусах інформацію для здобувачів заочної форми навчання. 4. З урахуванням фокусу ОП на підприємства аерокосмічної галузі розширити лекційний та практичний матеріал ОК, включивши до нього специфічні питання, характерні для суб'єктів господарювання цієї галузі. 5. До силабусу кваліфікаційної роботи включити перелік їх тем. 6. Із переліку джерел інформації у силабусах ОК вилучити джерела російських авторів. 7. Посилити роботу зі студентами ОП щодо можливості брати участь у програмах вітчизняної та міжнародної академічної мобільності. 8. Переглянути систему оцінювання, щоб підсумкова оцінка екзаменаційних дисциплін включала в себе результати поточного та підсумкового контролю. 9. Ввести до методичних вказівок щодо підготовки кваліфікаційних та курсових робіт інформації про дозволені граничні межі співпадінь з іншими роботами. 10. Посилити контроль за своєчасним додаванням кваліфікаційних робіт в електронний репозитарій ЗВО. 11. Розробити і викласти у відповідному документі процедуру вирішення конфліктних ситуацій. 12. Проводити регулярні анонімні онлайн-анкетування здобувачів у межах кожного ОК. 13. Систематично збирати та поповнювати інформацію про кар'єрний шлях випускників. 14. Активізувати залучення усіх груп стейкхолдерів до процедур ВЗЯВО. 15. Залишити історію щодо обговорення проектів ОП на офіційному веб-сайті ЗВО.

### III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

#### **Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:**

##### **1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.**

Освітня програма «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» розроблена з урахуванням дії Закону України «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти та внутрішніх нормативних документів Університету, встановлюючи метою «підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі обліку і оподаткування, які володіють обліково-аналітичним та податковим інструментарієм управління економічною діяльністю суб'єктів господарювання, зокрема й підприємств, організацій чи установ аерокосмічної галузі...», що корелює із Стратегією діяльності Університету на 2020-2030 роки (<https://cutt.ly/jEOjdBk>) у частині її місії: «розвиток аерокосмічної галузі в Україні та в світі шляхом підготовки висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень у сферах авіації, космонавтики, машинобудування, інформаційних технологій, а також в суміжних галузях» та стратегічних напрямів у сфері освіти, зокрема: «цільова підготовка фахівців в галузях права та державного управління для розроблення та забезпечення реалізації дієвих реформ у аерокосмічній галузі України» та «забезпечення збалансованості теоретичної і практичної підготовки фахівців, ефективної і результативної взаємодії університету з роботодавцями».

##### **2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.**

У межах напрямків розвитку освіти, визначених Стратегією діяльності Університету на 2020-2030 роки (<https://cutt.ly/jEOjdBk>) наявні: «урахування потреб ринку праці та вимог основних стейкхолдерів освітнього процесу», «підтримання в університеті сприятливих умов для розвитку творчої співпраці науковців і студентів» та «забезпечення збалансованості теоретичної і практичної підготовки фахівців, ефективної і результативної взаємодії університету з роботодавцями», що спонукає представників ЗВО при розробленні нових та удосконаленні (модернізації) існуючих ОП із урахуванням вимог Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://cutt.ly/tEOjvX>) створювати «групи супроводу освітньої програми», до складу яких входять науково-педагогічні працівники (зазвичай із числа членів робочої групи, яка розробляла проект програми), представники здобувачів вищої освіти та роботодавців (за згодою). Зокрема, до оновлення ОП «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти у 2021 році залучалися здобувачі вищої освіти (Пономарьова С.В., Мозгова Г.О., Єльцова Т.І.), що підтверджено гарантом ОП та здобувачами під час онлайн-зустрічей із ЕГ. Також проект цієї ОП перебував на громадському обговоренні, у результаті якого були надані рекомендації щодо його вдосконалення від роботодавців та інших стейкхолдерів, що обговорювалося на засіданні випускової кафедри 16.04.2021 року (протокол цього засідання кафедри отримано на запит ЕГ). Зокрема, роботодавці пропонували сконцентрувати увагу на «підготовці випускників, враховуючи вимоги аерокосмічної галузі, врахуванні сучасних тенденцій, пов'язаних із ЗЕД, цифровізацією...». На ОП отримано рецензії-відгуки від представників роботодавців, перелік яких зазначено на ст. 2 ОП та додано до відомостей самооцінювання, які підтверджують інформацію, наведену у протоколі засідання кафедри. Це ж підтвердилося на зустрічі ЕГ із представниками роботодавців під час онлайн-візиту.

##### **3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.**

З урахуванням фокусування ОП «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти на «підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі обліку і оподаткування, які володіють обліково-аналітичним та податковим інструментарієм управління економічною діяльністю суб'єктів господарювання, зокрема й підприємств, організацій чи установ аерокосмічної галузі...» до ОП її розробниками у 2021 році були додані специфічні (унікальні) фахову (спеціальну) компетентність (СК 11) та програмний результат навчання (ПРН 20), які спрямовані на особливості

використання обліково-аналітичного та податкового інструментарію управління діяльністю підприємств, задіяних у аерокосмічній галузі та специфіку проведення досліджень у сфері обліку і оподаткування аерокосмічної галузі. Для забезпечення цього перелік та зміст обов'язкових ОК ОП було оновлено, зокрема до них було включено ОК1 «Організація бухгалтерського обліку підприємств аерокосмічної галузі» та ОК6 «Організація і методика аудиту підприємств аерокосмічної галузі». Також до цієї ОП були включені на вибір здобувачів програми-minor, у складі яких наявні дисципліни, які пов'язані із податковим контролем або аудитом підприємств цієї галузі. Аналіз силabusів ОК1 та ОК6, доданих до відомостей самооцінювання, а також інформації, наявної у автоматизованому комплексі «Ментор», який використовується викладачами ЗВО для розміщення навчальних та навчально-методичних матеріалів дисциплін та роботи із студентами у рамках освітнього процесу, дозволяє зазначити, що поки що змістовне наповнення дисциплін, які згідно фокусу ОП спрямовані на розкриття особливостей обліку, аудиту та контролю підприємств аерокосмічної галузі, потребує удосконалення в рамках необхідності акцентування уваги на розгляді, аналізі, дослідженні особливостей специфічних господарських операцій, які характерні для суб'єктів господарювання цієї галузі. Варто відзначити, що спрямованість на аерокосмічну галузь для цієї ОП є логічним, оскільки ЗВО у межах інших ОП (у т.ч. технічних) має стійкі зв'язки із підприємствами цієї галузі, які розміщені у м. Харкові та Харківському регіоні. При розробці та оновленні ОП «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти враховувався досвід як вітчизняних, так і іноземних ЗВО, що підтверджено інформацією, отриманою на запит ЕГ. Зокрема, враховано: принцип спеціалізації ОП на відповідній галузі, що виявляється у конкретних ОК (Національний авіаційний університет), специфіку митної галузі (Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля), аспекти спеціалізації кафедри та ЗВО (Поліський державний університет (Білорусь)) тощо.

**4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.**

ОП «Облік і оподаткування» в цілому відповідає стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти та дозволяє досягти результатів навчання, визначених цим стандартом. Разом із тим, набір обов'язкових ОК, наявних у ОП, на думку ЕГ, поважаючи право на автономність ЗВО, варто було б відкоригувати для забезпечення кращого досягнення за рахунок обов'язкових ОК компетентностей, передбачених стандартом, а саме: ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою та ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (за матрицею відповідностей компетентностей та ОК, наведеною у ОП, ЗК02 та ЗК 10 забезпечується через опанування здобувачами вибіркової дисципліни блоку 1 та написанням кваліфікаційної роботи та додатково для ЗК02 – переддипломною практикою та дисциплінами вибіркової програми-minor). З цією метою ЕГ рекомендує включити до переліку обов'язкових ОК дисципліну, пов'язану із вивченням іноземної мови та розширити тематику щодо етики у ОК04 «Наукові дослідження в обліку і оподаткуванні», ОК06 «Організація і методика аудиту підприємств аерокосмічної галузі».

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.**

Фокусування ОП на підготовці фахівців для підприємств аерокосмічної галузі, що відповідає Стратегії розвитку, профілю ЗВО та регіональним особливостям.

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.**

Слабкі сторони: Слабка кореляція змісту ОК із фокусом ОП. Наявність ЗК, визначених стандартом вищої освіти, які потребують посилення у складі обов'язкових ОК ОП. Рекомендації: Акцентувати увагу ОК на дослідженні особливостей специфічних господарських операцій, які характерні для суб'єктів господарювання аерокосмічної галузі. Включити до переліку обов'язкових ОК дисципліну, пов'язану із вивченням іноземної мови, та розширити тематику щодо етики у ОК 04 «Наукові дослідження в обліку і оподаткуванні», ОК 06 «Організація і методика аудиту підприємств аерокосмічної галузі».

##### **Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.**

ОП «Облік і оподаткування» в цілому відповідає стандарту вищої освіти, розроблена та постійно оновлюється із урахуванням пропозицій стейкхолдерів, галузевого та регіонального контексту, враховує досвід аналогічних ОП вітчизняних та закордонних ЗВО, що засвідчує рівень відповідності «В», тобто загальну відповідність за цим критерієм.

## **Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).**

Обсяг ОПП «Облік і оподаткування» складає 90 кредитів ЄКТС. Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю, становить 67 кредитів ЄКТС, а загальний обсяг освітніх компонентів за вибором здобувачів 23 кредити ЄКТС, тобто 25,5%. Таке співвідношення відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту», відповідно до яких обсяг дисциплін за вільним вибором здобувачів має становити не менше 25%. Посилання на ОП: <https://cutt.ly/rEOjxkj>. ЕГ встановлено відповідність цієї освітньо-професійної програми вимогам п. 5 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для другого (магістерського) рівня.

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.**

ОП є структурованою, загальний час навчання чітко розподілений за семестрами і роками навчання, а освітні компоненти поєднані у змістовні блоки: обов'язкові компоненти (ОК 1-12), блок вибіркових дисциплін професійного спрямування Minor (М1.1 або 2.1 - перший семестр; М1.2 або 2.2 - другий семестр) в сукупності 10 кредитів ЄКТС, окремі вибіркові дисципліни та дисципліни Soft skills (ВК1; ВК2; ВК3) – 13 кредитів ЄКТС, взаємопов'язаність ОК визначається структурно-логічною схемою (Додаток А опису ОП). Зміст ОК (обов'язкових та вибіркових), формування компетентностей та визначення ПРН представлено в силабусах. Обов'язкові ОК, включені до ОП, у сукупності дозволяють досягти програмних результатів навчання. НП (денна форма навчання) сформований відповідно до опису ОП та структурно-логічної схеми. Оновлення освітніх компонент ОП в 2021 році відбулося з урахуванням пропозицій здобувачів та роботодавців – акцент на дисципліни професійного спрямування. ЕГ рекомендовано, поважаючи право на автономність ЗВО, посилити набуття загальної компетентності ЗК 10 «Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)» згідно ОП обов'язковими компонентами, наприклад Етика професійних бухгалтерів та аудиторів при перегляді освітньої програми або розширити тематику ОК 6 Організація і методика аудиту підприємств аерокосмічної галузі та ОК 4 Наукові дослідження в обліку і оподаткуванні. Наразі формують цю компетентність ОК 12 Кваліфікаційна робота магістра та ВК1 Іноземна мова: Англomовні комунікації/Академічне письмо/Друга іноземна мова). Крім того, ЕГ встановлено відсутність інформації в силабусах за ОК, розміщених на сайті ЗВО та у системі «Mentor» для заочної форми навчання, що, на думку ЕГ, потребує виправлення, для забезпечення необхідною інформацією потенційних вступників та здобувачів заочної форми навчання.

**3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).**

Аналіз змісту ОП свідчить про відповідність предметній області, визначеній Стандартом вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування другого (магістерського) рівня. Освітні компоненти (обов'язкові) в цілому відповідають спеціальності 071 Облік і оподаткування. Усі програмні результати навчання забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової програми. ОП «Облік і оподаткування» не є міждисциплінарною. Разом із тим, поважаючи право на автономність ЗВО, включення до обов'язкових ОК цієї ОП у 2021 році ОК «Казначейська справа» та «Бюджетний менеджмент», на думку ЕГ, не зовсім відповідає професійному спрямуванню цієї ОП. ЕГ рекомендовано перенести ОК «Казначейська справа» та «Бюджетний менеджмент» у вибіркові компоненти.

**4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.**

В Університеті розроблено та діє «Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента» (<https://cutt.ly/AEOjBRP>). Встановлено, що обсяг навчальних дисциплін вибору студента за цією ОП складає 23 кредити ЄКТС, тобто 25,5% від загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для відповідного рівня вищої освіти. Відповідно до сформульованих цілей здобувачу вищої освіти пропонуються такі варіанти вибору: блок дисциплін професійного спрямування Minor; окремі вибіркові дисципліни та дисципліни Soft skills. Процедура має наступний вигляд: на початку навчального року оприлюднюються розроблені кафедрою (та іншими кафедрами) перелік обов'язкових та вибіркових компонентів ОП й анотації до них на сайті ЗВО, вкладка «Освіта» за магістерським рівнем; після ознайомлення здобувач обирає вибіркові компоненти ОП на підставі поданої заяви. Спілкування зі студентами ОП, засвідчило, що процедура вибору дисциплін їх задовольняє, не створює ніяких проблем, є зручною (програми Pilot), здобувачі мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Однак, п.5 Відомості самооцінювання «Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року» складає в сумі 8 студентів за денною та заочною формами навчання (1 курс - 1 особа; 2 курс - 7 осіб). П. 3.23.6 Положення про організацію навчального процесу містить інформацію «Навчально-аналітичний відділ разом з диспетчерською службою Університету за інформацією, зафіксованою в особистих кабінетах здобувачів освіти, формує протягом тижня навчальні групи з вивчення певної вибіркової навчальної дисципліни в наступному навчальному семестрі із розрахунку не менше 15 осіб у навчальній групі». З урахуванням цієї вимоги нормативного документа ЗВО, ЄГ рекомендовано визначитися з мінімальною кількістю осіб на вибіркових дисциплінах (у Положенні про організацію освітнього процесу – 15 осіб, за наявною кількістю здобувачів у магістратурі пропонується - не більше 7 осіб).

#### **5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.**

ОП та навчальний план передбачають проходження практичної підготовки, яка формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності. У НП передбачено практичні заняття за кожною ОК, переддипломну практику (ОК11) в обсязі 10 кредитів ЄКТС (3 семестр, протягом 8 тижнів), яка забезпечує досягнення всіх ПРН визначених Стандартом (матриця 6 опису ОП). Організація та методичне забезпечення практики здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/zEOjQuq>) та методичних рекомендацій щодо проходження практики та підготовки звіту магістрами спеціальності «Облік і оподаткування», розроблених і затверджених відповідним чином. Здобувачі ОП при спілкуванні з ними підтвердили, що проходили практику на ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» (угода № 6/307 від 15.07.2021р.), підтвердження цього ЄГ отримала від Репутацької Ольги Олександрівни, заступника директора з економіки та фінансів ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД». Крім того, здобувачі повідомили, що мали можливість самостійно обирати об'єкт практики.

#### **6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.**

Набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям ОП, здійснюється шляхом опанування загальних компетентностей, включених до ОП (ЗК 02; ЗК05; ЗК08; ЗК09; ЗК10). Як свідчить матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП «Облік і оподаткування», загальні компетентності формують всі обов'язкові ОК, дисципліни програм-Minor 1/Minor 2 та ВК1: Англomовні комунікації/Академічне письмо/друга іноземна мова. Здобувачі під час зустрічі з експертами навели конкретні приклади соціальних навичок (soft skills), здобутих у процесі навчання за ОП «Облік і оподаткування», шляхом участі в роботі наукового гуртка «Молодий фінансист і податківець» (підготовка тез, статей, обговорення актуальних проблем обліку, оподаткування), участь у конференціях, студентських форумах та в інших заходах, які проводяться в Університеті, на Факультеті програмної інженерії та бізнесу. ЄГ встановлено, що до освітнього процесу за ОП «Облік і оподаткування» залучалися практики, роботодавці Валігурська Ольга Костянтинівна, директор ТОВ «Горизонт»; Репутацька Ольга Олександрівна, заступник директора з економіки та фінансів ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД»; Чернявський Михайло, Мінфін України. Здобувачі висловили задоволення можливістю застосування цих навичок у практичній діяльності.

#### **7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).**

Професійний стандарт спеціальності «Облік і оподаткування» за галуззю знань 07 – Управління та адміністрування відсутній. ОП «Облік і оподаткування» враховує вимоги Міжнародних стандартів професійної освіти бухгалтерів (International Accounting Education Standards Board (IAESB) – ПРН 01, ПРН12; ПРН18.

#### **8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.**

Проведений аналіз змісту компонент ОП ЕГ підтверджує достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Навчальним планом підготовки фахівців ОП «Облік і оподаткування» передбачено за весь період навчання 624 аудиторних годин, з них: 360 годин лекційних занять і 264 години практичних занять та 2076 годин СР здобувача (зміст СР здобувача над конкретною дисципліною визначається силабусом дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача), що було підтверджено НПП при зустрічі, а також при опрацюванні силабусів освітніх компонент. Кількість аудиторних годин на тиждень – 20 годин. Здобувачі під час зустрічі з експертами підтвердили, що задоволені розподілом аудиторних годин за дисциплінами, не перенавантажені самостійною роботою, комунікація з викладачами постійна через електронну пошту, телефон, інші способи за умови дистанційного навчання. Також здобувачі ОП мали можливість перезарахування результатів неформальної освіти, курс «Етика професійного бухгалтера», платформа онлайн-курсів Prometheus (як модульна контрольна робота з обов'язкової компоненти «Методика і організація аудиту») в 2020/2021 навчальному році (зі слів НПП та здобувачів). Разом з тим, ЕГ встановлено невідповідність розподілу аудиторних годин та годин самостійної роботи за ОК «Організація обліку на підприємствах аерокосмічної галузі» (аудиторні 32 год (16 - лекції, 16 - практичні) з 120 год при необхідності мінімуму в 40 год), що потребує приведення у відповідність до вимог п. 3.22.14 Положення про організацію освітнього процесу: під час формування навчального плану з певної освітньої програми для денної форми здобуття освіти планують, що аудиторне навантаження має становити від 33 до 50 відсотків загального обсягу навантаження.

### **9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.**

За цією ОП підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. ЕГ рекомендує розглянути можливість запровадження дуальної форми при наявності тісної співпраці з роботодавцями.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.**

Сильними сторонами та позитивними практиками ОП є: наявність власної ІТ-програми Pilot за допомогою якої формується індивідуальний навчальний план здобувача після процедури обрання ним дисциплін. Можливість перезарахування РН за неформальною освітою.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.**

До слабких сторін можна віднести: Відсутність інформації в НП та силабусах за ОК, розміщених на сайті ЗВО та у системі «Mentor», для здобувачів заочної форми навчання. Необхідність приведення у відповідність до Положення про організацію освітнього процесу обсяг аудиторних годин та годин СР за ОК «Організація обліку на підприємствах аерокосмічної галузі» (аудиторні - 32 години з 120 при необхідності мінімуму в 40). Рекомендації: Додати інформацію у НП та силабуси за ОК, розміщених на сайті ЗВО та у системі «Mentor», для здобувачів заочної форми навчання. Визначитися з мінімальною кількістю осіб на вибіркових дисциплінах (у Положенні про організацію освітнього процесу – 15 осіб, за наявною кількістю здобувачів у магістратурі пропонується - не більше 7 осіб). Посилити набуття загальної компетентності ЗК 10 згідно ОП обов'язковими компонентами при перегляді освітньої програми. Перенести ОК «Казначейська справа» та «Бюджетний менеджмент» у вибіркові компоненти. Розглянути можливість запровадження дуальної форми при наявності тісної співпраці з роботодавцями. Привести у відповідність до Положення про організацію освітнього процесу обсяг аудиторних годин та годин СР за ОК «Організація обліку на підприємствах аерокосмічної галузі».

#### **Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень В

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.**

ОП відповідає вимогам п. 5 ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для другого (магістерського) рівня. Є структурованою, обов'язкові ОК, включені до ОП, у сукупності дозволяють досягти програмних результатів навчання. Зміст ОП свідчить про відповідність предметній області. Здобувачі мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, застосування отриманих навичок (soft skills) у практичній діяльності. Водночас відсутність інформації в НП та силабусах за ОК для здобувачів заочної



форми навчання, а також необхідність приведення у відповідність до Положення про організацію освітнього процесу обсяг аудиторних годин та годин СР за ОК «Організація обліку на підприємствах аерокосмічної галузі» засвідчує рівень відповідності «В», а рекомендації ЕГ дозволять в подальшому удосконалити освітній процес за ОП.

### **Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

#### **1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.**

Правила прийому на навчання за ОП «Облік і оподаткування» є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/8EOjTpl>), для зручності абітурієнтів також розроблено «Асистент при вступі до ХАІ», за допомогою якого можна уникнути труднощів з вибором спеціальності. Під час зустрічі зі здобувачами, студентка денної форми 1-курсу Волошина Анастасія та студенти заочної форми навчання підтвердили, що правила є зрозумілими та зручно висвітлені на сайті. Для зручності вступників до магістратури на сайті ЗВО наявна окремий розділ «Майбутнім магістрам» (<https://cutt.ly/UEOjWq>), який деталізує інформацію щодо особливостей вступу до магістратури. Зокрема тут міститься інформація про спеціальності, програми вступних випробувань, їх дати, списки зарахованих здобувачів тощо.

#### **2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.**

Вступ на ОП можливий на основі диплому бакалавра, магістра та ОКР спеціаліста, та складання фахового іспиту та єдиного вступного іспиту з іноземної мови у формі тесту з іноземної мови. Детальна інформація про програми цих іспитів розміщена на сайті: <https://khai.edu.ua/abiturientu/budushhim-magistram/programi-vstupnih-viprobuvat1/> Вагові коефіцієнти при цьому складають 0,25 (іноземна мова), 0,75 (фаховий іспит). Гарант доєднується до визначення вагових коефіцієнтів. Програма вступного фахового випробування враховує особливості ОП, до якої враховуються питання з таких дисциплін як: Фінансовий облік, Аудит, Податкова система, Митна справа та облік у банках. Під час зустрічі ЕГ із здобувачами та випускниками, вони зазначили, що проблем із підготовкою до фахового вступного іспиту не виникало, адже на сайті ЗВО доступно розписана програма фахового випробування.

#### **3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності в ЗВО не було. Ці правила регулюються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасникам освітнього процесу Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Національний авіаційний інститут», яке розміщене на сайті (<https://cutt.ly/GEOjFwG>). У цьому Положенні зазначено, що результати навчання перезараховуватимуться за ЄКТС, якщо ж університет-партнер не використовує європейську систему трансферу та накопичення, тоді перезарахування відбувається з використанням системи оцінювання партнера. Також перезарахування результатів можливе при паралельному навчанні в інших ЗВО, яке регулюється Положенням про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Національний авіаційний інститут» (<https://cutt.ly/dEOjKbN>). Під час зустрічі із здобувачами було виявлено недостатню обізнаність їх про можливість брати участь в академічній мобільності. Вищезгадані положення розміщені на офіційному сайті ЗВО та є доступними для учасників освітнього процесу.

#### **4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, є чіткими та зрозумілими, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Національний авіаційний інститут» (<https://cutt.ly/iEOjZY3>) та Положенням про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Національний авіаційний інститут» (<https://cutt.ly/oEOjVl9>), які розміщені на офіційному сайті. Під час зустрічі здобувачі підтвердили, що проходження курсів аудиторів, які тривали 2 тижні, були зараховані як модульна робота за дисципліною «Організація і методика аудиту». В силабусах інформації про можливості перезарахування результатів неформальної освіти не зазначено.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.**

Належний рівень інформування здобувачів щодо можливості перерахування результатів навчання у неформальній освіті та наявність таких випадків перерахування.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.**

Слабкі сторони: Недостатнє інформування здобувачів про можливість брати участь у програмах академічної мобільності. Відсутність інформації у силабусах про можливість перерахування результатів неформальної освіти. Рекомендації: Посилити роботу зі студентами щодо можливості брати участь у програмах вітчизняної та міжнародної академічної мобільності. Проводити просвітницьку роботу щодо неформальної освіти та зазначати у силабусах інформацію про перерахування результатів, отриманих у неформальній освіті.

#### **Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень B

#### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.**

ОП має достатній рівень узгодженості за підкритеріями критерію 3 та заслуговує на рівень відповідності B. Виявлені недоліки за підкритеріями 3.3-3.4 не є суттєвими та можуть бути виправлені шляхом проведення із здобувачами просвітницької роботи, а саме інформуванні здобувачів про можливість брати участь у програмах академічної мобільності та зазначенні у силабусах інформації про перерахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі недоліки можуть бути усунені в найближчий час, тому є несуттєвими.

### **Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

#### **1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

За результатами зустрічей ЕГ із гарантом, здобувачами, академічним персоналом, випускниками, адміністративним персоналом, аналізі документів, отриманих на запит, вивченні матеріалів відомостей самооцінювання та сайту ЗВО, було виявлено, що освітній процес у ЗВО побудований на принципах академічної свободи. Це підтверджується свободою для НПП ЗВО у виборі форм та методів навчання і викладання, що ґрунтується на факті різного наповнення ОК та підходах до критеріїв оцінювання різних видів робіт (досліджено на основі силабусів обов'язкових ОК), авторських підходів до переліку навчальних та навчально-методичних матеріалів, які розміщені в інформаційній системі «Mentor» (проаналізовано на основі гостьового доступу до окремих ОК в системі [www.mentor.khai.edu](http://www.mentor.khai.edu)), можливості самостійного вибору системи спілкування із здобувачами (за попереднім погодженням з ними – наприклад, у режимі онлайн-навчання для спілкування між викладачами та здобувачами використовуються платформи ZOOM, GoogleMeet тощо). Академічна свобода здобувачів проявляється у самостійному виборі форм навчання, участі у виборі форми спілкування із викладачами (при онлайн-навчанні), можливості вибору тематики індивідуальних завдань, курсових та кваліфікаційних робіт, бази практики, вибіркових дисциплін тощо. При цьому варто відзначити, що наявність необхідності здачі модульних підсумкових контролів дозволяє НПП перевірити досягнення заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Крім того, у ЗВО відповідно до діючого Положення про про оцінювання залишкових знань студентів (проведення ректорських контрольних робіт з навчальних дисциплін) Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://cutt.ly/SEOj1qN>) щосеместрово проводяться комплексні контрольні роботи, які дозволяють оцінити залишкові знання здобувачів із вивчених у попередньому семестрі дисциплін. На запит ЕГ було отримано розпорядження ректора щодо проведення ККР, зразки завдань та аналіз результатів цих робіт, що дозволили констатувати охоплення цими завданнями змісту обов'язкових ОК, вивчених у попередньому семестрі та спрямуванні завдань на оцінку досягнення здобувачами заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

## **2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабусу або в іншій подібній спосіб).**

У ЗВО відповідно до діючого Положення про навчальний дистанційний курс (<https://cutt.ly/mEOj3Ts>) наявні чіткі вимоги щодо змісту та структурування навчально-методичних матеріалів, розміщених у електронній системі управління навчанням Mentor ([www.mentor.khai.edu](http://www.mentor.khai.edu)). Зокрема, до обов'язкових елементів дисципліни у цій системі відносяться: анотація, методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, графік навчання, джерела інформації тощо. Усі здобувачі при вступі на навчання реєструються у системі Mentor та отримують доступ (через корпоративну пошту) до матеріалів, розміщених у ній (інформація надсилається на їх електронну пошту та телефон, зазначені при вступі та передані до відділу дистанційного навчання ЗВО представниками деканату). На зустрічі з ЕГ представники академічного та адміністративного персоналу, здобувачі підтвердили зручність роботи із системою, можливість спілкування у ній (виконані роботи здобувачі завантажують у цю систему для перевірки викладачами), наявність релевантної інформації (зокрема щодо шляхів комунікації між викладачами та студентами із зазначенням актуальних даних про зустрічі, що дозволяє представникам деканату перевірити їх). Розміщення у системі Mentor силабусів дисциплін, розроблених відповідно до Положення про силабус навчальної дисципліни (<https://cutt.ly/QEOj5J1>), дозволяє здобувачам ознайомитися із змістом дисципліни, вимогами викладачів, діючими критеріями оцінювання та розподілом балів за виконання різних завдань у ході вивчення дисципліни та особливостями семестрового контролю (для екзаменаційних ОК). Разом із тим, аналіз силабусів ОК, розміщених у системі Mentor, на сайті кафедри (<https://cutt.ly/KEOkw8i>) дав можливість констатувати, що їх інформація націлена виключно на здобувачів денної форми навчання, що унеможливіє їх використання здобувачами заочної форми навчання. На відповідне питання під час зустрічі із академічним персоналом було отримано відповідь, що силабуси розроблялися у 2021 році під наявний контингент здобувачів (станом на час онлайн-експертизи за ОП першого року навчання був наявний лише один здобувач денної форми навчання та відсутні здобувачі заочної форми навчання, при цьому оголошений додатковий набір до магістратури). ЕГ рекомендує внести до силабусів інформацію, яка буде характеризувати особливості опанування дисципліни здобувачами заочної форми навчання, зокрема щодо критеріїв оцінювання та розподілу балів, які отримують здобувачі. З метою отримання інформації про поточне та підсумкове оцінювання здобувачі ЗВО використовують електронну систему «Pilot», розроблену у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «ХАІ». З метою допомоги у роботі цієї системи на сайті наявні відеоінструкції та контакти адміністратора (<https://cutt.ly/9EOkzt7>). Також із критеріями оцінювання здобувачів знайомлять на першому занятті їх викладачі, що підтверджено усіма учасниками освітнього процесу під час зустрічей із ЕГ.

## **3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.**

НПП ЗВО, залучені до освітнього процесу за ОП «Облік і оподаткування» активно поєднує навчання та дослідження, що підтверджується інформацією, наведеною у відомостях самооцінювання та отриманою на запит ЕГ. На випусковій кафедрі під керівництвом гаранта ОП Калінеску Т.В. виконується НДР 0121U108324 «Обліково-фінансовий механізм інноваційної взаємодії суб'єктів господ. в контексті трансформації економіки знань та соціально-поведінкових обмежень», до якої залучені НПП, які відповідають за зміст обов'язкових ОК ОП (Ліхоносова Г.С., Татар М.С., Гребеннікова О.В., Тофанюк О.В.). Працівники випускової кафедри активно беруть участь у підготовці та виданні монографій, зокрема у 2020 році видано колективну монографію «Детермінанти розвитку фінансів і обліку суб'єктів господарювання в умовах кризи», у число авторів якої увійшли Калінеску Т.В., Ліхоносова Г.С. (<https://cutt.ly/GEOkvHn>), готуються ще дві монографії за результатами досліджень в 2018-2020 роках у рамках теми 0118U004462 «Сучасні детермінанти розвитку фінансів та обліку в умовах системної кризи», керівником якої була Калінеску Т.В. З метою активізації залучення здобувачів ОП до наукових досліджень до переліку обов'язкових ОК ОП включено ОК4 «Наукові дослідження в обліку і оподаткуванні», у рамках якої (за словами викладача Татар М.С. під час зустрічі з ЕГ) здобувачі, крім теоретичних аспектів наукових досліджень, можуть підготувати наукову статтю, яка (згідно з інформацією здобувачів та адміністративного персоналу ЗВО) може бути безкоштовно опублікована у журналі Університету «Часопис економічних реформ». Крім цього, обов'язковим елементом підготовки кваліфікаційної роботи, що зазначено на ст. 8 силабусу до кваліфікаційної роботи магістра, є підготовка та опублікування наукової статті за темою дослідження, що підтверджено здобувачами на зустрічі з ЕГ. Також НПП та здобувачі активно залучаються до участі у роботі Всеукраїнських та Міжнародних конференцій, які проводяться, як на базі ЗВО, так і в інших ЗВО України.

## **4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.**

У результаті аналізу силабусів обов'язкових ОК та гостьового доступу до окремих ОК ОП у інформаційній системі Mentor, ЕГ констатує, що усі силабуси були затверджені у 2021 році та оновлені відповідно до змін, внесених до ОК у результаті модернізації ОП у 2021 році з урахуванням рекомендацій, висловлених різними групами стейкхолдерів. Така практика відповідає Положенню про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти ЗВО (<https://cutt.ly/BEOkW91>). Усі силабуси за обсягом робочого навантаження відповідають інформації, наведеній у навчальному плані 2021 року. Також у 2021 році за словами гаранта ОП було оновлено тематику кваліфікаційних робіт магістрів, але у силабусі до кваліфікаційної роботи переліку цих тем немає. Тематика кваліфікаційних робіт, обраних здобувачами у 2021 році (отримана на запит ЕГ), свідчить про охоплення в пропонованих темах широкого

кола питань, пов'язаних із обліком, аудитом, аналізом та оподаткуванням суб'єктів господарювання. Як свідчить інформація, отримана на запит ЕГ, НПП, задіяними до реалізації освітнього процесу за ОП, активно використовуються можливості для підвищення власної кваліфікації у професійній сфері та використанні здобутих компетентностей для оновлення змісту закріплених за ними ОК. Ліхоносова Г.С. є керівником проекту наукової роботи молодих вчених, що виконується за рахунок коштів Державного бюджету «Механізм нівелювання соціального відторгнення населення України на засадах поширення принципів цифрової економіки» (2019-2021), що використовується при оновленні змісті ОК «Адміністрування податків»; Ліхоносова Г.С., Татар М.С., Гребеннікова О.В., Тофанюк О.В. та Калінеску Т.В. у 2021 році пройшли короткострокове стажування тривалістю 30 годин на ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД» за темою «Облік і оподаткування, фінанси, банківська справа та страхування в діяльності виробничого підприємства», що дозволили удосконалити із практичним акцентом ОК, закріплених за ними (ОК «Облік і аналіз ЗЕД», «Адміністрування податків», ОК «Організація бухгалтерського обліку на підприємствах аерокосмічної галузі», структуру та змістовне навантаження переддипломної практики та кваліфікаційної роботи) тощо. ЕГ рекомендує: з урахуванням фокусу ОП на підприємства аерокосмічної галузі розширити лекційний та практичний матеріал ОК, включивши до нього специфічні питання, характерні для суб'єктів господарювання цієї галузі; до силабусу кваліфікаційної роботи включити перелік тем кваліфікаційних робіт; із переліку джерел інформації у силабусах ОК вилучити джерела російських авторів.

## **5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.**

За ОП «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутні факти реалізації програм міжнародної академічної мобільності. За словами представників ЗВО останніми роками цей процес стримується внаслідок карантинних обмежень, здобувачі при цьому нарікають на значні фінансові витрати при участі у таких програмах, зокрема у Болгарії. Разом із тим у ЗВО є заключені угоди про співпрацю з іноземними закладами вищої освіти із Італії, Болгарії, Узбекистану, Білорусі (підтвердження щодо наявності яких отримано на запит ЕГ). Учасники освітнього процесу Університету мають можливість вільного доступу до національних та інформаційних ресурсів, перелік яких розміщений на сайті науково-технічної бібліотеки ЗВО (<https://library.khai.edu/>). НПП, задіяні до освітнього процесу за ОП, активно беруть участь у міжнародних проектах, зокрема Калінеску Т.В. стажувалася у 2021 році за програмою «Accounting and Taxation, Finance, Banking and Insurance» у Люксембурзі; Ліхоносова Г.В. стажувалася у 2020 році за програмою «Education, science, business in high quality training of economic specialists» в Румунії, що підтверджується документами, отриманими на запит ЕГ. Сергієнко В.В. приймав участь у регіональних навчальних курсах МАГАТЕ щодо забезпечення інформаційної та комп'ютерної безпеки на установках, на яких використовується ядерний та інший радіоактивний матеріал. Калінеску Т.В., Татар М.С., Тофанюк О.В., Ліхоносова Г.С., Шульга І.М. мають наукові публікації в іноземних виданнях, які індексуються у наукометричних базах даних Scopus та/або Web of Science. У процесі навчання для здобувачів у рамках обов'язкових ОК «Наукові дослідження в обліку і оподаткуванні», «Облік і аналіз ЗЕД», вибіркового ОК «Звітність підприємств за МСФЗ», «Іноземна мова» відбувається їх ознайомлення із міжнародними стандартами фінансової звітності, світовими науковими здобутками у сфері обліку та оподаткування, міжнародними інформаційними ресурсами та базами даних.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

Наявність силабусів обов'язкових ОК. Діджиталізація управління системою освітнього процесу та спілкування із здобувачами через системи Mentor та Pilot.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.**

Слабкі сторони: відсутність у силабусах інформації для здобувачів заочної форми навчання; слабкий акцент ОК на особливості обліку, аудиту та оподаткування суб'єктів господарювання аерокосмічної галузі; відсутність у силабусі кваліфікаційної роботи тематики кваліфікаційних робіт; наявність у переліку джерел інформації у силабусах ОК джерел російських авторів; відсутність на ОП програм внутрішньої та міжнародної академічної мобільності. ЕГ рекомендує: зазначити у силабусах інформацію для здобувачів заочної форми навчання; з урахуванням фокусу ОП на підприємства аерокосмічної галузі розширити лекційний та практичний матеріал ОК, включивши до нього специфічні питання, характерні для суб'єктів господарювання цієї галузі; до силабусу кваліфікаційної роботи включити перелік тем кваліфікаційних робіт; із переліку джерел інформації у силабусах ОК вилучити джерела російських авторів; активізувати впровадження на ОП програм внутрішньої та міжнародної академічної мобільності.

## **Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.**

Навчання та викладання на ОП відбуваються на належному рівні відповідно до вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів ЗВО. Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи учасників освітнього процесу. Зміст ОК регулярно оновлюється, у т.ч. з урахуванням розвитку наукових досягнень та сучасних практик у галузі обліку та оподаткування. В цілому діяльність за цим критерієм відповідає вимогам, недоліки є несуттєвими, а рекомендації ЕГ є досяжними та покликані в подальшому удосконалити навчання та викладання на ОП.

### **Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Контрольні заходи та критерії оцінювання, які прописані у Положенні «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів» (<https://cutt.ly/gEOkY2U>) та в Положенні «Про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/9EOkOrR>) є чіткими та зрозумілими, але на практиці використовується накопичувальна система, яка, на думку ЕГ, є заважкою для здобувачів ЗВО, адже у силабусах відсутня інформація щодо мінімального балу, який необхідно отримати за результатами поточного оцінювання протягом семестру, щоб бути допущеним до підсумкового іспиту, а згідно діючого Положення «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів» якщо студента не враховує накопичена впродовж семестру кількість балів, тоді йому потрібно йти на іспит, при цьому всі поточні набрані бали анулюються і оцінка за іспит буде підсумковою. Розподіл балів за різними видами робіт, які можуть отримувати здобувачі, прописані у силабусах за кожною дисципліною та оприлюднені на сайті ЗВО, при цьому кожен викладач на першому занятті ознайомлює здобувачів із ними. За результатами фокус-груп із здобувачами та НПП підтверджено, що інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання кожен викладач доводить до здобувачів на початку вивчення дисципліни.

**2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).**

Форми атестації здобувачів вищої освіти ОП відповідають вимогам Стандарту вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України, відповідно до якого атестація проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи. В ЗВО проведення контрольних заходів регулюється Положенням «Про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/MEOkSgB>) та Положенням «Про створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії» (<https://cutt.ly/fEOkD5y>), а також в цьому положенні прописано порядок захисту кваліфікаційних робіт. Кваліфікаційна робота виконується на завершальному етапі навчання, здобувач самостійно обирає тематику та керівника кваліфікаційної роботи. Перед допуском до захисту роботи перевіряються на антиплагіат відповідальною особою. Кваліфікаційні роботи здобувачів повинні бути розміщені до електронного репозитарію впродовж 2 тижнів, про що повідомила гарант. При перевірці наявності кваліфікаційних робіт в репозитарії ЗВО, ЕГ було виявлено, що завантажують їх до репозитарію невчасно, що потребує посилення контролю з боку адміністрації ЗВО.

**3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Правила проведення контрольних заходів є чіткими та зрозумілими, регулюються Положенням «Про організацію освітнього процесу», яке є доступним для всіх учасників освітнього процесу та розміщене на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/kEOkJTj>). Об'єктивність екзаменаторів забезпечується Кодексом етичної поведінки (<https://cutt.ly/2EOkLlb>), також під час захисту звітів з практики та курсових робіт їх оцінює комісія у складі 3 осіб, що дає змогу підвищити об'єктивність оцінки, а при захисті кваліфікаційних робіт додається ще й залучений практичний фахівець. Порядок оскарження результатів контрольних заходів наведено в Положенні про організацію освітнього процесу, за цією ОП повторного проходження контрольних заходів не було. При опитуванні було встановлено, що здобувачі з правилами контрольних заходів ознайомлені, екзаменатори об'єктивно їх оцінюють та інформацією про оскарження результатів контрольних заходів вони обізнані.

**4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.**

Дотримання академічної доброчесності в ЗВО регулюється Положенням «Про академічну доброчесність» (<https://cutt.ly/jEOkXeQ>), з яким ознайомлені всі учасники освітнього процесу та дотримуються його. Здобувачі підтвердили про те, що процедури академічної доброчесності є чіткими та зрозумілими. Під час зустрічі із здобувачі розповіли, що курсові та кваліфікаційні роботи перевіряються на виявлення плагіату за допомогою програми Unicheck старшим лаборантом випускової кафедри. На кафедрі встановлені граничні межі співпадінь з іншими роботами: для курсових робіт - 40%, для кваліфікаційних робіт - 25%, що підтверджується витягами із протоколів засідань випускової кафедри, отриманих на додатковий запит ЕГ. Однак ці граничні межі співпадінь не прописані в методичних вказівках до виконання кваліфікаційної та курсової робіт, наявних на ОП. ЕГ рекомендує для забезпечення належної інформованості здобувачів додати у методичні вказівки до виконання кваліфікаційної та курсової робіт, наявних на ОП, інформацію щодо дозволених граничних меж співпадінь з іншими роботами, які є допустимими для подальшого допуску до захисту відповідного виду робіт.

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

##### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.**

Застосування ліцензійного програмного забезпечення Unicheck для перевірки курсових та кваліфікаційних робіт.

##### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.**

Слабкі сторони: Складна накопичувальна система оцінювання. Відсутність інформації у методичних вказівках для написання кваліфікаційних та курсових робіт про дозволені граничні межі співпадінь з іншими роботами. Несвоєчасне розміщення кваліфікаційних робіт в електронний репозитарій ЗВО. Рекомендації: Переглянути систему оцінювання, щоб підсумкова оцінка екзаменаційних дисциплін включала в себе результати поточного та підсумкового контролю. Введення до методичних вказівок щодо підготовки кваліфікаційних та курсових робіт інформації про дозволені граничні межі співпадінь з іншими роботами. Посилити контроль за своєчасним додаванням кваліфікаційних робіт в електронний репозитарій ЗВО.

##### **Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

##### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.**

Контрольні заходи за цією ОП, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання академічної доброчесності загалом відповідають критерію. Беручи до уваги вказані недоліки, які не є суттєвими, зокрема слід переглянути систему оцінювання, додати до методичних вказівок інформацію про граничні межі співпадінь з іншими роботами, вчасно розміщувати кваліфікаційні роботи до електронного репозитарію ЗВО, адже вони можуть бути оперативно усунені ЗВО за наданими від ЕГ рекомендаціями.

#### **Критерій 6. Людські ресурси:**

**1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.**

НПП, які працюють за ОП «Облік і оподаткування» та забезпечують викладання ОК – 6 осіб, з них д.е.н., професор – 2; к.е.н., доцент – 4. Наявність сертифікату B2 з іноземної мови - 4 особи. ЕГ було ретельно проаналізовано дані табл. 2. Зведена інформація про викладачів ОП «Облік і оподаткування» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування», яка є додатком до Відомостей про самооцінювання. Також додатково проведено аналіз інформації з

таблиці, отриманої на запит ЕГ щодо відповідності НПП, які залучені до освітнього процесу на ОП, дисциплінам, які вони викладають. За результатами поглибленого аналізу цих таблиць, зустрічі з НПП та отриманням додаткових документів щодо стажування і підвищення кваліфікації НПП, ЕГ було відзначено допустимий рівень відповідності академічної кваліфікації та професійної активності науково-педагогічних працівників кафедри тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОП «Облік і оподаткування». НПП, які викладають фахові дисципліни, пройшли стажування в червні 2021 року за темою «Облік і оподаткування, фінанси, банківська справа та страхування в сучасних умовах діяльності виробничого підприємства» обсягом і тривалістю 30 годин (1 кредит ЄКТС), про що свідчать надані сертифікати. Академічна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

## **2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.**

ЕГ встановлено, що конкурсний добір викладачів є прозорим, проводиться на засадах відкритості, гласності, законності, неупередженого ставлення до претендентів на посади науково-педагогічних працівників. Він відбувається із врахуванням професійних вимог і регулюється: Положення про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників (<https://cutt.ly/hEOk17p>), Положення про конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://cutt.ly/5EOk21m>), Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів (<https://cutt.ly/oEOk3S8>). Під час спілкування з адміністративним персоналом (декан Прончаков Ю.Л.) і НПП (Гребеннікова О.В., Ліхоносова Г.С., Татар М.С., Тофанюк О.В. та завідувачка і гарант ОП Калінеску Т.В.) встановлено, що конкурсний добір викладачів на ОП «Облік і оподаткування» відбувається із врахуванням професійних вимог: наявність вченого звання та наукового ступеня; сертифікатів про знання англійської мови та про проходження підвищення кваліфікації (стажування); досвід викладацької і практичної роботи; наявність наукових фахових публікацій, в т.ч. у виданнях, що індексуються у науково-метричних базах SCOPUS, Web of Science, підручників, посібників, науково-методичних розробок. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

## **3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.**

ЕГ з'ясовано, що ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу при організації проведення практик (підтвердження під час зустрічі з роботодавцями Валігурська Ольга Костянтинівна, директор ТОВ «Горизонт»; Репугацька Ольга Олександрівна, заступник директора з економіки та фінансів ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД»), для консультування, для проведення спільних науково-практичних семінарів, круглих столів та інших заходів. Також співробітник Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України Михайленко Дар'я Геннадіївна призначена рецензентом дипломних (проектів) робіт студентів спеціальності Облік і оподаткування згідно наказу ректора № 739-уч від 05.07.2021 р. На освітню програму «Облік і оподаткування» роботодавцями надано рецензії: ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», ТОВ «Горизонт», ДП «Zeelandia», АТ КБ «ПриватБанк», АТ «Альфа-Банк».

## **4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.**

Під час роботи ЕГ шляхом опитування здобувачів і роботодавців, а також під час зустрічі з адміністративним персоналом було підтверджено, що професіонали-практики, представники роботодавців залучаються до аудиторних занять на ОП: 1) Валігурська О.К., директорка ТОВ «Горизонт», дисципліна «Методологія наукових дисциплін, лекція; 2) Чернявський М.О., провідний фахівець відділу управління державним боргом Міністерства фінансів України, дисципліна «Адміністрування податків, лекція; 3) Неглядова В.В., ФОП «Неглядова Вероніка Володимирівна», дисципліна «Управління інноваціями, лекція. Підтвердженням є надана інформація на запит ЕГ щодо матеріалів, які підтверджують проведення занять із залученням професіоналів - практиків. Рекомендовано ЕГ активніше залучення роботодавців, професіоналів – практиків до освітнього процесу, зокрема аудиторних занять, у т.ч. у онлайн-режимі.

## **5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.**

Професійний розвиток викладачів підтримується та регулюється Положеннями «Про атестацію педагогічних працівників» (<https://cutt.ly/7EOlwl1>), «Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників і фахівців промисловості в університеті» (<https://cutt.ly/iEOlodW>). У ЗВО існує «Конкурс

професійної майстерності «Ікари ХАІ»» («Положення про конкурс професійної майстерності «ІКАРИ ХАІ» (<https://cutt.ly/HEOlasS>). Викладачі освітньої програми Облік і оподаткування мають сертифікати та свідоцтва про підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років. Ця інформація була підтверджена на зустрічі ЕГ з академічним персоналом, під час якої були надані підтверджуючі документи. Також члени ЕГ відмітили володіння іноземною мовою (англійською) викладачів кафедри, які забезпечують освітній процес на ОП «Облік і оподаткування» на рівні В2 (Калінеску Тетяна Василівна, Ліхоносова Ганна Сергіївна, Тофанюк Ольга Володимирівна, Фурсова Вікторія Анатоліївна).

## **6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.**

ЗВО всебічно підтримує та стимулює розвиток викладацької майстерності. Доказовою базою можуть виступати наступні документи: Колективний договір між ректором і трудовим колективом (<https://cutt.ly/nEOlgmP>); Положення Про конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ» (<https://cutt.ly/gEOlzSP>) Положення «Про присвоєння звання почесного професора Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» (<https://cutt.ly/oEOlcFN>); Положення «Про присвоєння звання почесного доктора «Doctor honoris causa» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» (<https://cutt.ly/EOlbZQ>). Стимулювання розвитку викладацької майстерності через матеріальне і професійне заохочення підтвердили на зустрічі НПП: за наукові публікації; за надання освітніх послуг англійською мовою; відшкодування вартості витрат із іноземних стажувань; за отримання сертифіката В2. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/kEOkJTj>), зокрема п.3.11 «Безпосереднє керівництво освітньою програмою за рівнями вищої освіти здійснює гарант освітньої програми, який призначається наказом ректора...Гарант освітньої програми несе персональну відповідальність за забезпечення якості навчання за освітньою програмою». В переліку нормативних документів ЗВО відсутня інформація щодо прав, гаранта, його взаємодії із завідувачем кафедри, керівниками структурних підрозділів. Рекомендовано ЕГ нормативно у внутрішніх документах окреслити права та обов'язки гаранта ОП, його стимулювання; розглянути можливість відзначення НПП за результатами рейтингування не лише в межах університету, а хоча б пофакультетно.

### **Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

#### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.**

Прозорий конкурсний добір викладачів відбувається із врахуванням високих професійних вимог у відповідності до нормативних документів, розроблених ЗВО. НПП, задіяні на ОП, мають досвід викладацької та практичної роботи, регулярно проходять підвищення кваліфікації, володіють англійською мовою на рівні В2. Залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Матеріальне та нематеріальне стимулювання НПП.

#### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.**

Слабкі сторони Відсутність інформації в нормативних документах ЗВО щодо чітких прав, обов'язків гаранта, його взаємодії із завідувачем кафедри, керівниками структурних підрозділів, стимулювання. Рекомендації ЕГ Нормативно у внутрішніх документах ЗВО окреслити права та обов'язки гаранта ОП, його стимулювання. Розглянути можливість відзначення НПП за результатами рейтингування не лише в межах університету, а хоча б пофакультетно. Активніше залучення роботодавців до занять, особливо у режимі онлайн-занять.

### **Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень В

### **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.**

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками критерію 6. Взавши до уваги сильні сторони та наявність слабких сторін, тобто відсутність інформації в нормативних документах ЗВО щодо прав, обов'язків гаранта, його стимулювання, ЕГ дійшла висновку, що Критерій 6 відповідає рівню В.



## **Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

### **1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.**

ЕГ пересвідчилась у доступності та реальному використанні матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення для навчання на ОП, які надають можливість досягти визначених цілей та програмних результатів навчання. Базою для підготовки фахівців спеціальності «Облік і оподаткування» є: 7 навчальних корпусів з лекційними аудиторіями та аудиторіями для практичних занять, лабораторіями, приміщеннями для науково-педагогічних працівників, службовими приміщеннями (корпус Імпульсний); 9 гуртожитків (гурт № 7 для здобувачів ОП Облік і оподаткування); актовa зала, бібліотека, читальна зала з каталогами, абонемент учбової літератури; в кабінеті наукової літератури є окремий стенд спеціальності Облік і оподаткування; басейн; спортивні зали; наявність пандусів (у т.ч. мобільних); пункти харчування в кожному корпусі. Для забезпечення навчального процесу за ОП використовуються аудиторії, належно оснащені для підготовки, зокрема аудиторії кафедри: перша лекційна – мобільні проектор, екран, ноутбук (1 поверх); друга лекційна (3 поверх); навчально-методичний кабінет, де доступні матеріали для користування здобувачами – періодичні видання професійні ((Все про бухгалтерський облік, Аудитор України, Баланс-бюджет), навчально- методичні матеріали за кожною ОК (4 поверх), 511 ауд. (комп'ютерний клас), 507 ауд. – аспірантська, викладацька (враховуючи невеликий контингент здобувачів за ОП). Зі слів представника бухгалтерської служби ЗВО під час зустрічі з фокус – групою, на оновлення матеріально – технічних ресурсів виділяються фінансові ресурси в т.ч. і на ОП Облік і оподаткування (підписка професійних періодичних видань, оновлення комп'ютерного класу).

### **2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.**

Згідно п. 8.2.1 Статуту Університету, особи, які навчаються в Університеті, мають право на безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами Університету в межах освітнього процесу; виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами Університетом у порядку, передбаченому Статутом та визначеному законодавством. За результатами зустрічей з учасниками освітнього процесу ОП «Облік і оподаткування» було встановлено, що всі особи, залучені до освітнього процесу, мають право на безперешкодний та безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних (електронних) ресурсів, необхідних для навчання і викладання в межах освітньої програми. Доступ до всіх бібліотечних фондів є вільним і безкоштовним. Для реалізації освітнього процесу у здобувачів є доступ до електронних ресурсів, який здійснюється як у комп'ютерних класах, через підключення до локальної комп'ютерної мережі, так і через доступ до мережі Інтернет через WI-FI. Також у ЗВО наявний 3D-тур, який дозволяє зорієнтуватися в основних локаціях Університету (<https://tour.khai.edu/>).

### **3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.**

Під час зустрічі ЕГ із НПП, залученими до ОП, та здобувачами освітньої програми підтверджено, що ЗВО створює всі умови для функціонування безпечного для життя та здоров'я здобувачів освітнього середовища. Університет забезпечує дотримання безпечних умов здійснення освітньої, наукової і господарської діяльності. Зустріч із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти показала задоволеність студентів освітнім середовищем. Вони звертали увагу на сприятливий морально-психологічний клімат, який не сприяє появі та поширенню складних конфліктних ситуацій. Здобувачі підтвердили, що в Університеті постійно проводяться інструктажі з техніки безпеки на лабораторних заняттях і перед практиками. Для інформаційної допомоги та захисту психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу в 2018 році створена і успішно функціонує психологічна служба відділу навчально-виховної роботи, метою якої є підтримка та надання допомоги всім учасникам навчально-виховного процесу <https://cutt.ly/4EOIWuz> (особливо актуальну під час карантину за інформацією представника психологічної служби під час зустрічі). У ЗВО створена юридична клініка, яка організовує і забезпечує проведення правоосвітніх, правороз'яснювальних та інших навчально-практичних заходів; надання безоплатної правової допомоги з питань захисту прав і свобод людини та організації з усіх галузей права відповідно до чинного законодавства України (Положення про юридичну клініку <https://cutt.ly/REOLYZL>), також працює медична клініка. У цілому члени ЕГ дійшли висновку, що освітнє середовище є безпечним та дозволяє задовольнити інтереси та прагнення студентів.

### **4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.**

В ЗВО освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти відбувається за участі деканату, кафедру – через систему взаємодії кураторів академічних груп, гаранта ОП,

завідувача кафедри та викладачів зі здобувачами. Згідно Положення про організацію освітнього процесу, терміни та час проведення різних видів навчальної роботи регламентуються розкладами занять, графіками іспитів, графіками роботи екзаменаційних комісій, консультацій, захистів курсових робіт (проектів) і практик, а також наказами на проведення практик. Розклади навчальних занять затверджують і доводять до відома здобувачів і викладачів не пізніше як за тиждень до початку відповідного навчального семестру. Розклади іспитів затверджують і доводять до відома здобувачів і викладачів не пізніше як за два тижні до їх початку. Електронний варіант розкладу навчальних занять в обов'язковому порядку розміщується на сайті Університету. Графік поточних консультацій з навчальних дисциплін складається кафедрою, погоджується з диспетчерською службою Університету, після чого він затверджується завідувачем кафедри. Консультаційна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована у ЗВО шляхом діяльності психологічної та юридичної служб.

## **5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.**

В ході експертизи з'ясовано, що в Університеті створюються достатні умови для реалізації права на освіту людей з особливими потребами, хоча таких здобувачів наразі на ОП не має. Згідно п. 8.2.1 Статуту Університету, особи з особливими потребами, які навчаються в Університеті, мають право на спеціальний навчально-реабілітаційний супровід і вільний доступ до інфраструктури Університету відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я; на безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами (п.5.2 Положення про організацію освітнього процесу). Університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у т.ч. здобувачам з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, науково-метричних баз даних, надання фахової консультаційної підтримки тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків. Ведеться робота щодо забезпечення безперешкодного доступу до навчальних корпусів, аудиторій та іншої інфраструктури осіб з обмеженими фізичними можливостями. ЕГ пересвідчилася в тому, що в навчальних корпусах, гуртожитках ЗВО наявні пандуси (у т.ч. мобільні) для потреб здобувачів з особливими потребами. Додаткова підтримка іншим категоріям осіб з особливими освітніми потребами ЗВО забезпечується шляхом звернення здобувачів до омбудсмена студентського самоврядування (підтверджено при зустрічі - Замелюхіна Ангеліна).

## **6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.**

На зустрічі із ЕГ представники студентського самоврядування, відповідальна особа з питань корупції та здобувачі вищої освіти стверджували, що випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією не було. ЕГ пересвідчилася в тому, що університетська політика в галузі етики визначаються Кодексом етичної поведінки, який затверджено Вченою радою ХАІ протокол № 13 від 20 червня 2019 року, <https://cutt.ly/IEOIPFK> та Положенням про комісію з питань академічної доброчесності, <https://cutt.ly/zEOIGub>. Під час зустрічі з адміністративним персоналом було з'ясовано, що в разі виникнення конфліктної ситуації здобувач може звернутися до куратора, завідувача кафедри, студентського омбудсмена, декана, а в разі потреби – із заявою до ректора. Далі конфліктну ситуацію розглядає комісія з питань етики. Чітка процедура вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО не зафіксована в нормативних документах.

## **Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

### **Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.**

Сильними сторонами і позитивними практиками слід вважати таке: Матеріально-технічна база забезпечує досягнення програмних результатів навчання за ОП. Впроваджено автоматизацію бібліотечних процесів, організовано доступ користувачів до електронних баз даних. Доступ для осіб з особливими потребами (пандуси, у т.ч. переносні). Надання безоплатної можливості для проведення та публікації результатів досліджень здобувачів та викладачів. Всі особи, залучені до освітнього процесу, мають право на вільний та безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних (електронних) ресурсів. Для захисту психічного здоров'я учасників освітнього процесу успішно функціонує та тісно залучена до навчально-виховного процесу психологічна служба. 3D-тур основними локаціями ЗВО.

### **Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.**

Слабкою стороною є те, що у ЗВО не зафіксована в нормативних документах чітка процедура вирішення конфліктних ситуацій. Рекомендовано розробити і викласти у відповідному документі процедуру вирішення

конфліктних ситуацій.

## **Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень В

## **Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.**

ОП має високий рівень узгодженості з якісними характеристиками критерію 7. Зазначена слабка сторона за підкритерієм 7.6 може бути оперативним виправлена ЗВО.

## **Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

### **1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.**

У ЗВО розроблено ряд документів, які пов'язані із організацією системи управління якістю в Університеті (підрозділ 2.5 у розділі «Нормативні документи» на сайті: <https://cutt.ly/sEOlJvy>). Зокрема, до них відносяться Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти <https://cutt.ly/zEOlLab>, Положення про систему управління якістю <https://cutt.ly/VEOlZVj>, Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм <https://cutt.ly/kEOlChn>. Відповідно до цих внутрішніх документів освітні програми ЗВО переглядаються не рідше 1 разу на рік. Зокрема ОП «Облік і оподаткування» другого (магістерського) рівня вищої освіти останній перегляд проходила у 2021 році шляхом її оновлення із урахуванням пропозицій проектної групи та стейкхолдерів. Проект ОП готується групою розробки та супроводу ОП, обговорюється на засіданні випускової кафедри, де враховуються думки НПП (протокол №7 від 26.02.2021 – отримано на запит ЕГ), далі – публічно обговорюється на створеній сторінці для обговорення (<https://cutt.ly/uEOlNdJ>) (на сайті ЗВО відсутня історія обговорень проектів ОП – пояснено представниками адміністративного персоналу, що «великий обсяг документів гальмує завантаження сторінок сайту ЗВО»), потім ОП обговорюється ще раз на засіданні випускової кафедри, де враховуються пропозиції стейкхолдерів, отриманих за результатами громадського обговорення (протокол №9 від 16.04.2021 – отримано на запит ЕГ), після чого ОП розглядається на засіданні галузевої навчально-методичної комісії (НМК №3 ЗВО) та затверджується на Вченій раді ЗВО (протокол Вченої ради №9 від 28.04.2021). Зміни до ОП у 2021 році були зумовлені тенденціями розвитку ринку праці щодо фахівців із спеціальності 071 «Облік і оподаткування» та врахуванням думок стейкхолдерів. ЕГ за результатами зустрічей із гарантом, НПП, здобувачами підтверджено внесення змін до ОП у 2021 році, детально представлених на ст. 19 відомостей самооцінювання.

### **2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Здобувачі залучаються до процесу періодичного перегляду ОП шляхом участі їх у групу розробки та супроводу ОП (здобувачки денної форми навчання Мозгова Ганна та Пономарьова Світлана, здобувачка заочної форми навчання Єльцова Тетяна, яка одночасно працює бухгалтером), що підтверджується інформацією, наведеною на ст. 2 ОП та отриманими даними під час зустрічей ЕГ із гарантом, академічним персоналом та здобувачами. Позицію здобувачів щодо необхідності поглибленого вивчення фахових дисциплін, за словами гаранта було реалізовано шляхом включення до ОП двох програм-мінор, спрямованих на розкриття аспектів оподаткування, контролю та звітності за МФЗ. Також думки здобувачів щодо якості освітніх програм виявляються у процесі їх періодичного анкетування, результати якого оприлюднюються на сайті (<https://cutt.ly/TEOlISA>). Результати анкетування періодично (як правило один раз в семестр) обговорюються на Вченій раді ЗВО, де проводиться аналіз результатів анкетувань, проведених у процесі моніторингу організації освітнього процесу та визначення ефективності окремих ОП (24.03.2021, <https://cutt.ly/SEOlObе>). Щоправда цей аналіз, як і переважна більшість анкет є загальноуніверситетськими (<https://cutt.ly/qEOl9CP>), що ускладнює процедуру оцінки кожної ОП та прийняття рішень гарантом та групою розробки та супроводу ОП щодо необхідності внесення змін до відповідної ОП. Кількість анкет, що пропонується системою якості ЗВО, є незначною (як правило 1-2 на рік), їх зміст не охоплює питань якості окремих ОК, які вивчаються здобувачами під час навчання за кожної ОП. ЕГ рекомендує збільшити кількість та регулярність опитування здобувачів, започаткувавши анонімне онлайн-анкетування здобувачів у межах кожного ОК. Представники органів студсамоврядування не в повній мірі інтегровані у систему періодичного перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення їх якості. У переважній більшості це відбувається шляхом залучення їх представників до колегіальних органів ЗВО (зокрема, вчена рада), у процесі засідання яких обговорюються питання щодо затвердження та оновлення ОП. ЕГ рекомендує активізувати участь представників органів студсамоврядування у систему періодичного перегляду освітніх програм та інших процедур забезпечення їх якості, долучивши їх до перегляду проектів ОП, аналізу результатів опитувань тощо.

### **3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.**

У процесі обговорення проекту ОП у 2021 році роботодавцями були висловлені пропозиції щодо посилення аспектів інформаційної обробки інформації у аерокосмічній галузі. Це підтверджено представниками роботодавців (Репутацька Ольга Олександрівна, заступник директора з економіки та фінансів ДП «Харківський машинобудівний завод «ФЕД», Валігурська Ольга Костянтинівна, директор ТОВ «Горизонт», Чернявський Михайло Олександрович, провідний фахівець відділу управління державним боргом Міністерства фінансів України) під час зустрічі з ЕГ. У зв'язку із цим до ОП в 2021 році у якості обов'язкових ОК було введено ОК «Організація бухгалтерського обліку підприємств аерокосмічної галузі», «Організація і методика аудиту підприємств аерокосмічної галузі», «Цифрові платформи в управлінській діяльності» та введено додаткові ПРН20 та СК11, спрямовані на здобуття фахових знань у сфері обліку і оподаткування у аерокосмічній галузі. Необхідність акцентування уваги у ОП на практиці оподаткування, яке висловлювала Валігурська О.К., у ОП 2021 року було враховано шляхом додавання до ОП ОК «Облік і оподаткування фінансово-кредитних установ» та Міног 1 «Податковий інструментарій розвитку аерокосмічної галузі». Репутацька О.О. під час зустрічі з ЕГ наголосила на необхідності більш глибокого вивчення здобувачами особливостей бюджетування, що призвело до включення до ОП обов'язкової ОК «Бюджетний менеджмент».

### **4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.**

Підготовку фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» у ЗВО розпочали з 2016 року. Зустріч випускників із ЕГ засвідчує, що випускники високо оцінюють рівень підготовки за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, оскільки навіть здобувачі, які навчалися у магістратурі за цією спеціальністю на основі іншого бакалаврату (так званий перехресний вступ), змогли реалізувати себе на ринку праці як фахівці саме у сфері обліку та оподаткування. Випускники відзначили, що на захисті кваліфікаційних робіт гарант ОП цікавилась їх думкою щодо шляхів удосконалення цієї ОП. Разом із тим, випускники на сьогодні епізодично підтримують зв'язок із університетом (як правило із гарантом цієї ОП (яка одночасно є і завідувачем випускової кафедри) або з куратором), не залучалися до жодних заходів, які проводилися у ЗВО, що свідчить про необхідність налагодження збору та систематизації інформації про кар'єрний шлях випускників цієї ОП. На сайті бібліотеки ЗВО є розділ «випускники ХАІ» (<https://cutt.ly/gEOzw2X>), який можна деталізувати цією інформацією. За словами гаранта ОП, представника відділу сприяння працевлаштуванню студентів і випускників (<https://cutt.ly/EEOzqfi>) у ЗВО регулярно проводилися зустрічі із випускниками, їх запрошували до участі у заходах Університету, але карантинні обмеження значно ускладнили проведення таких заходів. ЕГ рекомендує поживити участь випускників та роботодавців у зустрічах із діючими здобувачами, у т.ч. в режимі онлайн-спілкування.

### **5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.**

У ЗВО для проходження зовнішнього аудиту у рамках системи управління якістю освіти (відповідно до вимог ISO 9001:2015) (<https://cutt.ly/GEOzr5M>) у 2018 році було проведено внутрішній аудит, за яким невідповідності, що було виявлено у структурних підрозділах університету, оперативного усувалися. Зокрема на випусковій кафедрі у результаті цього аудиту було виявлено та усунуто 3 невідповідності. Такий підхід дав змогу ЗВО у 2018 році успішно пройти зовнішній аудит та підтвердити, що система якості Університету повністю відповідає вимогам стандартів ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015. На жаль, оновленої інформації на сайті ЗВО щодо результатів внутрішнього та/або внутрішнього аудиту ЕГ знайти не вдалося, хоча за словами адміністрації ЗВО Університетом успішно було пройдено ресертифікаційний аудит. На сьогодні щосеместрово на засіданнях Вченої ради ЗВО розглядається питання щодо якості освіти в Університеті (<https://cutt.ly/UEOzumH>). Зокрема, 24.03.2021 року розглядалося питання «Аналіз результатів моніторингу щодо організації освітнього процесу в університеті та ефективності окремих освітніх програм» (<https://cutt.ly/bEOzoRI>). У процесі обговорення було проаналізовано наявну кількість здобувачів за ОП, які готуються до акредитаційної експертизи; типові питання, які виникають під час акредитації; результати моніторингу ОП. Зокрема зазначено необхідність своєчасного розміщення на сайті ЗВО ОП, робочих програм (силабусів) всіх дисциплін, шаблонів навчальних планів, розроблених галузевими НМК, розміщення навчально-методичного забезпечення дисциплін у системі Mentor. Вагомим елементом контролю набуття компетентностей є проведення комплексних контрольних робіт, результати яких допомагають НПП, які задіяні у освітньому процесі за ОП, врахувати недоліки та оновити зміст ОК або акцентування на ті питання, з якими наявні проблеми у здобувачів за даними аналізу результатів ККР. За словами гаранта ОП, виявлені вузькі місця ОП системою внутрішнього забезпечення якості, а саме застаріла тематика кваліфікаційних робіт магістрів; недосконалий механізм підбору вибіркового дисциплін з урахуванням потреб здобувачів та замовників освітніх послуг для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, були виправлені шляхом оновлення тематика кваліфікаційних робіт та поступового відходу від блокового вибору вибіркового ОК.

**6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.**

Акредитація цієї ОП первинна, тому зауважень щодо неї за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти не було. Разом із тим були зауваження до інших ОП ЗВО, які проходили акредитаційну експертизу у 2020-2021 роках. З метою врахування цих зауважень, відповідні питання обговорюються на засіданнях кафедр, НМК, вченої ради (зокрема під час обговорення питання «Аналіз результатів моніторингу щодо організації освітнього процесу в університеті та ефективності окремих освітніх програм» (<https://cutt.ly/sEOzaiw>) слайд №6 був присвячений типовим питанням, які виникають під час акредитації).

**7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.**

У ЗВО відбувається розбудова внутрішньої системи якості освіти. Розроблені відповідні нормативні документи, періодично проводиться анкетування учасників освітнього процесу з питань забезпечення якості освіти. Важливу роль для розвитку цієї ОП відіграє Науково-методична комісія №3, яка виступає основним органом контролю освітньої програми та освітньої діяльності за нею. Результати рейтингування НПП, які включають у себе оцінювання їх роботи за різними параметрами, зокрема й щодо академічної доброчесності та якості роботи, свідчать (<https://cutt.ly/oEOzhxE>), що одинадцять із дванадцяти НПП випускової кафедри (кафедра 604) мають максимальний рейтинг у 100 балів, що підтверджує високий потенціал та фаховість цих НПП в цілому та сформовану культуру якості зокрема. За результатами оцінки спілкування із представниками ЗВО, та аналізу внутрішніх нормативних документів, що були опрацьовані під час роботи, можна стверджувати, що у цілому в академічній спільноті ЗВО підтримується культура якості освіти. ЕГ рекомендує продовжити роботу над налагодженням комунікації між органами внутрішньої системи якості та зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами, зокрема доцільно посилити роль студентського самоврядування у забезпеченні процедур контролю якості.

**Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.**

Наявний комплекс внутрішніх документів, які регулюють систему якості у ЗВО.

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.**

Слабкі місця: відсутність опитувань у рамках окремої ОП; відсутність даних про кар'єрний шлях випускників кафедри; слабкий рівень залучення стейкхолдерів до процедур ВЗЯВО (випускників, роботодавців, студсамоврядування тощо). Рекомендації: проводити регулярні анонімні онлайн-анкетування здобувачів у межах кожного ОК; систематично збирати та поповнювати інформацію про кар'єрний шлях випускників; активізувати залучення усіх груп стейкхолдерів до процедур ВЗЯВО (випускників, роботодавців, студсамоврядування тощо).

**Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

**Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.**

Оцінка відповідності рівню В за критерієм 8 базується на наявності у ЗВО внутрішніх документів, що визначають політику формування культури якості та процедури її впровадження для всіх учасників освітнього процесу. Наразі ЗВО запроваджує практику посилення залученості різних груп стейкхолдерів до окремих процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. Запропоновані ЕГ рекомендації в контексті Критерію 8 є досяжними.

**Критерій 9. Прозорість та публічність:**

**1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.**

Правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими і розміщені на офіційному сайті ЗВО (<https://cutt.ly/cEOzkK7>), до них відносяться Статут, Колективний договір між ректором і трудовим колективом в особі голови профспілкової організації, Кодексом етичної поведінки та Положенням про організацію освітнього процесу. Здобувачі ОП: Волошина Анастасія та Пономарьова Світлана підтвердили, що правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, розміщені на сайті ЗВО, вони з ними ознайомлені та неухильно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

**2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.**

За наявним посиланням для громадського обговорення освітніх програм і компонентів (<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/gromadske-obgovorennnya/>), результати обговорення проекту ОП «Облік і оподаткування» відсутні. На сайті наявний профіль освітньо-професійної програми (<https://cutt.ly/PEOzzh4>). Під час зустрічей із гарантом, викладачами, роботодавцями та здобувачами, отримано інформацію, що пропозицій на електронну пошту не було, вони надавались суто при особистому контакті, як правило із гарантом ОП. На запит ЕГ було надано протоколи кафедри, які підтверджують врахування пропозицій стейкхолдерів, висловлених під час обговорення ОП. ЕГ рекомендує залишати історію щодо обговорення проектів ОП на офіційному веб-сайті ЗВО.

**3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.**

На офіційному веб-сайті оприлюднено точну та достовірну інформацію про освітню програму (<https://cutt.ly/MEOzvXZ>) та про програмні компетентності (<https://cutt.ly/IEOznoC>), включаючи її цілі, очікувані результати навчання. Робочі програми за всіма обов'язковими дисциплінами розміщені на сайті (<https://cutt.ly/2EOzmvF>) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. Щоправда, перелік обов'язкових ОК, не оновлений відповідно до ОП 2021 року та потребує коригування. У ІС «Mentor», яким користуються здобувачі та НПП, інформація щодо ОК актуалізована.

**Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.**

-

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.**

Слабкі сторони: Відсутність результатів обговорення ОП на сторінці для громадського обговорення. Рекомендації: Залишати історію щодо обговорення проектів ОП на офіційному веб-сайті.

**Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

**Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.**

Під час фокус-груп із стейкхолдерами ЕГ переконалась, що інформація про освітню програму вчасно та в обсязі, достатньому для їх інформування та опрацювання, висвітлюється на офіційному сайті ЗВО.

#### **Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.**

*не застосовується*

**2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.**

*не застосовується*

**5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.**

*не застосовується*

**6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.**

*не застосовується*

#### **Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

**Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.**

*не застосовується*

**Рівень відповідності Критерію 10.**

не застосовується

#### Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

### IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

### V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

<b>Критерій 1.</b> Проектування та цілі освітньої програми	B
<b>Критерій 2.</b> Структура та зміст освітньої програми	B
<b>Критерій 3.</b> Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
<b>Критерій 4.</b> Навчання і викладання за освітньою програмою	B
<b>Критерій 5.</b> Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
<b>Критерій 6.</b> Людські ресурси	B
<b>Критерій 7.</b> Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
<b>Критерій 8.</b> Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
<b>Критерій 9.</b> Прозорість та публічність	B
<b>Критерій 10.</b> Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

\*\*\*



Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

*Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.*

Керівник експертної групи

**Лопатовський Віктор Григорович**

Члени експертної групи

**Мельник Тетяна Григорівна**

**Козак Анастасія Романівна**